

Wartości autoteliczne i instrumentalne młodzieży licealnej i szkół średnich : zestawienie bibliograficzne w wyborze

Wybór i opracowanie Ewa Lewicka

Kielce : Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka, 2017

Wydawnictwa zwarte

1. Błasiak, Anna : Młodzież - świat wartości. - Kraków : Wyższa Szkoła Filozoficzno-Pedagogiczna "Ignatianum" : Wydawnictwo WAM, 2002. - 386 s. : il. ; 20 cm. (Studia Pedagogiczne). - Bibliogr. s. [373]-386
Zawiera m.in. Wielorakie funkcjonowanie pojęcia „wartość”. Uwarunkowania procesu wychowania do wartości. Wyniki badań maturzystów nt. „System wartości funkcjonujący u badanej młodzieży”, przeprowadzone w roku szkolnym 1997/1998. Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach - sygn. 236527 Wypożyczalnia Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach - sygn. 236526 Czytelnia
2. Chrost, Sławomir : Młodzież a wartości. W: Wartości w rodzinie i społeczeństwie / red. nauk. Tadeusz Sakowicz, Krzysztof Gąsior ; Świętokrzyskie Centrum Profilaktyki i Edukacji, Uniwersytet Jana Kochanowskiego. Wydział Pedagogiczny i Artystyczny. Zakład Profilaktyki Społecznej i Resocjalizacji. - Kielce : Oficyna Wydawnicza "Ston 2", 2014. – S. 416-425
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach - sygn. 254673 Czytelnia
3. Dylematy światopoglądowe młodzieży : pokolenie JPII : praca zbiorowa / pod red. Jadwigi Koralewicz [et al.]. Poznań : Zysk i S-ka ; Warszawa : Collegium Civitas, cop. 2009. - 245 s. : il. ; 20 cm
Teżą publikacji wysuniętą na podstawie wyników badań jest to, że w świadomości młodzieży nie występują czyste (modelowe) światopoglądy (konserwatywny, liberalny, socjalistyczny) lecz raczej światopoglądy mieszane. Publikacja jest zbiorem prac różnych autorów i obejmuje problematykę wartości akceptowanych i odrzucanych przez młodzież, nastawienie młodzieży do wartości konserwatywnych, autorytetów uznawanych przez młodzież, osoby Jana Pawła II w świadomości młodzieży, wspólnotowości i wiary religijnej młodzieży, relacji i poczucia więzi młodzieży.
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach - sygn. 257052 – 257053
Wypożyczalnia
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach - sygn. 251194 Czytelnia
4. Bielski, Janusz : Kultura fizyczna w kategoriach wartości. W: Humanistyczny wymiar kultury fizycznej = Humanistic dimension physical culture / red. naukowa Maiusz Zasada [et al.] ; Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, L'vivs'kij deržavnij unìversitet fizičnoï kul'turi, Polskie Towarzystwo Naukowe Kultury Fizycznej. - Poznań : Ośrodek Rekreacji, Sportu i Edukacji, 2010. – S. 7-16 ; dostęp online:
<https://books.google.pl/books?id=RcAMprAmedcC&pg=PA13&lpg=PA13&dq=warto%C5%9Bci+autoteliczne+i+instrumentalne+m%C5%82odzie%C5%BCy&source=bl&ots=9wkUIMwdaC&sig=yaNhqKqCAYpbsfRiSdlIkkfFA8w&hl=pl&sa=X&ved=0ahUKEwie5KmEufRXAhWJQJoKHfLyBwkQ6AEILjAA#v=onepage&q=warto%C5%9Bci%20autoteliczne%20i%20instrumentalne%20m%C5%82odzie%C5%BCy&f=false>

5. Gajda, Janusz : Wartości w życiu i edukacji człowieka. - Toruń : Wydawnictwo Adam Marszałek, 2013. - 315 s. : il. kolor. ; 23 cm. Bibliogr. s. 308-315.
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach - sygn. 255915 Czytelnia
6. Kleszcz Magdalena, Łączyk Małgorzata : Młodzież licealna wobec wartości, samotności i pasji. - Katowice ; Kraków : "Impuls", 2012. - 128 s. ; 24 cm. - Bibliogr. s. 121-126
Zawiera m.in. Postawy młodzieży wobec wartości na tle współczesnych badań. Dorastanie a kryzys w wartościowaniu. Wyniki badań młodzieży licealnej z Będzina, z 2011 roku. Polska adaptacja „Value Survey” Milтона Rokeacha. Kwestionariusz do Badania Kryzysu w Wartościowaniu autorstwa Piotra Olesia.
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach - sygn. 253568 Czytelnia
7. Mariański, Janusz : Młodzież między tradycją i ponowoczesnością : wartości moralne w świadomości maturzystów / Katolicki Uniwersytet Lubelski. Wydział Nauk Społecznych. Lublin : Redakcja Wydawnictw KUL, 1995 - 409, [1] s. ; 24 cm. - Bibliogr. s. 349-386
Na podstawie badań. Zawiera, m.in. Podstawowe orientacje moralne. Cele i dążenia życiowe młodzieży. Wartości prospołeczne i egoistyczne.
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach - sygn. 223718 Wypożyczalnia
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach - sygn. 222966 Czytelnia
8. Matuszewicz, Czesław : Psychologia wartości / Lubuskie Towarzystwo Naukowe. Poznań : Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1975 - 245, [2] s. : tab., wyk. ; 24 cm
S. 64 : [o wartościach autotelicznych] ; S. 76 : [Kwestionariusz wartości Rokeacha]
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach - sygn. 119295 – 119297
Wypożyczalnia
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach - sygn. 119298 Czytelnia
9. Obuchowska, Irena : Kształtowanie się autonomii moralnej. Wartości egzystencjalne. Różnicowanie się światopoglądu. W: Psychologia rozwoju człowieka. T. 2, Charakterystyka okresów życia człowieka / red. nauk. Barbara Harwas-Napierała i Janusz Trempała. - Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2000. – S. 188-192
Dotyczy okresu adolescencji. Zawiera, m.in. Postawy młodzieży wobec wartości. Światopogląd młodzieży w świetle badań.
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach - sygn. 230606 Wypożyczalnia
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach - sygn. 230489 Czytelnia

Wydawnictwa ciągłe

10. Arabczyk, Joanna : O wartościach, celach i obawach młodzieży licealnej : (na podstawie badań). W: Nowa Szkoła. - 2009, nr 1, s. 48-51
Badania przeprowadzone w grudniu 2007 roku wśród młodzieży warszawskiego liceum dotyczące najważniejszych celów, wartości i największych obaw współczesnej młodzieży.
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach – Czytelnia
11. Bielski, Janusz : Kultura fizyczna w kategoriach wartości. W: Lider. - 2010, nr 2, s. 5-7

Hierarchia wartości autotelicznych i instrumentalnych młodzieży oraz cel kształcenia i wychowania fizycznego w szkole.

Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach – Czytelnia

12. Boczkowska, Magdalena : Wartości osobiste preferowane przez młodzież gimnazjalną a wybrane wskaźniki socjodemograficzne. W: Lubelski Rocznik Pedagogiczny. - T. 35 (2016), z. 3, s. [223]-240
Łącznie przebadano 375 uczniów szkół gimnazjalnych z terenu województwa lubelskiego. Deklarowane przez młodzież wartości osobiste najczęściej odnosiły się do rodziny, przyjaciół, dobrego zdrowia. Wartości hedonistyczne były przez badanych wybierane rzadko, przypisywano im także niskie rangi. Czynniki socjodemograficzne, jak miejsce zamieszkania, wykształcenie rodziców oraz subiektywna ocena sytuacji materialnej rodziny, różnicowały uczniów jedynie w wyborach pojedynczych symboli szczęścia i wartości osobistych. Płeć nie stanowiła czynnika różnicującego badanych w omawianym zakresie. Sfera aksjologiczna podlega stałym przemianom społecznym, kulturowym, edukacyjnym. Ważne wydają się więc działania dążące do wychowania w zgodzie z wartościami uniwersalnymi.
ACADEMICA – dostęp w Pedagogicznej Bibliotece Wojewódzkiej w Kielcach i w Bibliotece Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach
13. Chmielecka, Ewa : Informacja, wiedza, mądrość. Co społeczeństwo wiedzy cenić powinno? W: Nauka i Szkolnictwo Wyższe. – T. 23, nr 1 (2004), s. 7-18 ; dostęp online: <http://pressto.amu.edu.pl/index.php/nsw/article/view/4723> [pełny tekst PDF]
14. Dekiel Marzena, Ukalisz Anna : Preferowane wartości młodzieży niedostosowanej społecznie. W: Kwartalnik Pedagogiczny. - 2015, nr 1, s. 225-242
W artykule przedstawiono wyniki badań, których celem było określenie systemu wartości ostatecznych i instrumentalnych młodzieży niedostosowanej społecznie. Zostały one przeprowadzone w 2013 r. wśród młodzieży w wieku 15-16 lat z ośrodków kuratorskich na terenie województwa lubelskiego. Kryterium skierowania ich do ośrodka były symptomy niedostosowania społecznego. W badaniach zastosowano Skalę Wartości Milтона Rokeacha. Analiza wyników wykazała, że najbardziej preferowane przez badanych wartości ostateczne to bezpieczeństwo rodziny, poczucie własnej godności oraz wolność, natomiast spośród wartości instrumentalnych wybrano "czysty" i "uczciwy".
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach – Czytelnia
15. Dubis, Małgorzata : Style wychowania w rodzinie a preferowane przez młodzież cele życiowe i wartości. W: Wychowanie w Rodzinie. - T. 13=T. 1 (2016), s. 193-214 ; dostęp online: http://www.repozytorium.uni.wroc.pl/Content/78373/Style_wychowania_w_rodzinie_a_preferowane_przez_mlodzię_cele_zyciowe_i_wartosci.pdf
16. Dubis, Małgorzata : Wartości i style życia młodzieży. W: Jagiellońskie Studia Socjologiczne. – 2014, nr 1, s. 35-45 ; dostęp online: <http://www.ejournals.eu/Jagiello%20skie-Studia-Socjologiczne/2014/Numer-1/art/3753> [pełny tekst PDF]

17. Fiedorczyk Justyna, Fiedorczyk Irena : System wartości młodzieży szkół integracyjnych. W: Szkoła Specjalna. - 2013, nr 1, s. 17-25. - Bibliogr.
Przedstawiono badania ,których celem było poznanie wartości instrumentalnych i ostatecznych młodzieży klas integracyjnych mającej orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego. Badania autorek zrealizowano w Zespole Szkol Technicznych i Ogólnokształcących z Oddziałami Integracyjnymi im. St. Staszica w Białymstoku. Wykorzystano metodę sondażu diagnostycznego, technikę ankiety, narzędziem był autorski kwestionariusz ankiety. Wyniki badań wskazują na niską samoocenę uczniów oraz silne dążenie do równości i społecznego uznania, co stanowi wyzwanie dla integracyjnego systemu kształcenia.
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach – Czytelnia
18. Fankanowski, Marcin : Preferencje aksjologiczne nauczycieli a postrzeganie wartości przez uczniów. W: Forum Pedagogiczne. - 2016, [nr] 2, cz. 1, s. [199]-214
Przedstawiono wyniki badania na temat rozumienia wartości przez uczniów i ich nauczycieli. Zadaniem respondentów było określenie za pomocą skali obejmującej kontinuum między opcją pragmatyczno-egocentryczną a opcją aksjologiczno-objektywistyczną sensu takich pojęć, jak „prawda”, „mądrość”, „sprawiedliwość” i „altruizm”. Ponadto starano się empirycznie sprawdzić, jaki wpływ wywarli, zdaniem uczniów, nauczyciele na ich rozumienie wartości. Na podstawie badania można skonstatować istotne przesunięcie pojmowania wartości przez uczniów w kierunku pragmatyczno-egocentrycznym w stosunku do odpowiedzi udzielonych przez nauczycieli. Odnośnie do drugiej kwestii, zdaniem młodzieży, nauczyciele mają minimalny wpływ na wartości, jakimi kierują się uczniowie.
ACADEMICA – dostęp w Pedagogicznej Bibliotece Wojewódzkiej w Kielcach i w Bibliotece Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach
19. Florczykiewicz, Janina : Interpretacja wartości i norm społecznych przez młodzież - analiza porównawcza. W: Lubelski Rocznik Pedagogiczny. - T. 35, z. 2 (2016), s. [249]-266
W prezentowanych badaniach podjęto problem subiektywnej interpretacji wartości i norm, dokonano analizy porównawczej wartości deklarowanych przez młodzież przystosowaną i nieprzystosowaną społecznie. Otrzymane rezultaty poszerzają wiedzę w zakresie systemu wartości młodzieży i jej powiązań z nieprzystosowaniem społecznym oraz wskazują na kierunki oddziaływań wychowawczych na młodzież.
ACADEMICA – dostęp w Pedagogicznej Bibliotece Wojewódzkiej w Kielcach i w Bibliotece Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach
20. Gajda, Joanna : Aktywność społeczna młodzieży w odpowiedzi na pytania : jak i dlaczego – wykorzystanie metod jakościowych do analiz wybranej grupy. W: Annales Universitatis Paedagogicae Cracovensis. Studia Politologica. – T. 13 (2014), s. 263-278 ; dostęp online: <http://sbsp.up.krakow.pl/index.php/studpol/article/view/2627> [pełny tekst PDF]
21. Galas, Barbara : Młodzi po zmianie : wartości i orientacje życiowe młodych Polaków. W: Nowa Szkoła. - 2011, nr 10, s. 17-23
Omówienie raportu Krystyny Szafraniec "Młodzi 2011". Raport powstał na podstawie badań przeprowadzonych w maju i czerwcu 2011 r. Zbadano grupę 850 osób w wieku 18-20 lat.

22. Grodzka, Ewa : Wartości i aspiracje życiowe maturzystów I LO w Radzynie Podlaskim. W: Nowa Szkoła. - 2012, nr 7, s. 28-42
Wyniki badania, którego celem było poznanie wartości uznawanych przez młodych ludzi oraz ich aspiracji życiowych. W badaniu wzięło udział 199 maturzystów (2011 r.) I LO w Radzynie Podlaskim.
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach – Czytelnia
23. Madeja, Danuta : Młodzież w chaosie wartości. W: Wychowawca. - 2004, nr 9, s. [8]-9
Badania w celu poznania preferowanych przez młodzież (kl. I-II szk. ponadgimnazjalnych) wartości, autorytetów, postaw i stylu życia oraz współpracy dorosłych w ich kształtowaniu. W tekście formularze ankiet.
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach – Czytelnia
24. Molenda, Joanna : Wartości ostateczne i instrumentalne w preferencji młodzieży nieprzystosowanej społecznie. W: Szkoła Specjalna. - 2012, nr 2, s. 96-103. - Bibliogr.
Wartość - socjologia - badanie – Polska.
Młodzież trudna - socjologia - badanie – Polska.
Wychowankowie domów poprawczych i wychowawczych - socjologia - badanie – Polska.
Uczniowie gimnazjów - socjologia – badanie.
Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych - socjologia – badanie.
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach – Czytelnia
25. Pietrzak, Małgorzata : Postawy i wartości a płeć uczniów. W: Nowa Szkoła. - 2009, nr 6, s. 44-51
Poglądy i postawy młodzieży polskiej na podstawie badań przeprowadzonych w roku szkolnym 2005/2006 w trzech liceach ogólnokształcących w Płocku na grupie 647 uczniów.
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach – Czytelnia
26. Pietrzak, Małgorzata : Wartości w ocenie młodzieży licealnej. W: Nowa Szkoła. - 2007, nr 8, s. 39-45
Analiza badań systemu wartości młodzieży licealnej przeprowadzonych w roku szkolnym 2005/2006.
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach – Czytelnia
27. Ryk, Andrzej : Młodzież wobec wybranych kwestii moralnych. W: Edukacja. - 2001, nr 2, s. 45-55
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach – Czytelnia
28. Skrzypniak, Ryszard : Wartości w procesie wychowania rodzinnego. W: Roczniki Socjologii Rodziny. – T. 12 (2000), dostęp online:
<https://repozytorium.amu.edu.pl/handle/10593/4903>

Wydawnictwa elektroniczne

29. Fatyga, Barbara : Młodzież. Jej układy wartości i ich wpływ na style życia. – Tryb dostępu: <http://www.instesw.ebox.lublin.pl/ed/3/fatyga.html.po>
Zawiera, m.in. wartości autoteliczne, instrumentalne.
30. Gulczyńska, Barbara : Rozwój psychiczny młodzieży w okresie dorastania. Stosunek wobec pracy. – Tryb dostępu:
http://www.profesor.pl/mat/na2/na2_bagul_020227_1.php
Zawiera także informacje nt. wartości autotelicznych, instrumentalnych.
31. Jagieła, Jarosław : Integracja osobowości jako wartość edukacyjna. Perspektywa edukacyjnej analizy transakcyjnej. – Tryb dostępu:
<http://podstawyedukacji.ajd.czyst.pl/uploads/images/Podstawy%20edukacji%206.pdf#page=153>
Zawiera, m.in. wartości autoteliczne i instrumentalne.
32. Kolenda, Edyta : Wartości w życiu człowieka. – Tryb dostępu:
<https://wuplodz.praca.gov.pl/documents/58203/838384/Warto%C5%9Bci%20-%20po%20co%20nam%20w%20C5%BCyciu.pdf/a9dfba15-6d9b-4536-a7af-630b835e1a5b?t=1406646773000>
Zawiera, m.in. wartości – ujęcie definicyjne, wartości autoteliczne, instrumentalne.